P9_TA(2021)0054

# Situacija u Mjanmaru

## Rezolucija Europskog parlamenta od 11. veljače 2021. o situaciji u Mjanmaru (2021/2540(RSP))

(2021/C 465/13)

*Europski parlament*,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Mjanmaru i o položaju Rohindža, posebno one od 22. studenoga 2012. ([1]), 20. travnja 2012. ([2]), 20. svibnja 2010. ([3]), 25. studenoga 2010. ([4]), 7. srpnja 2016. ([5]), 15. prosinca 2016. ([6]), 14. rujna 2017. ([7]), 14. lipnja 2018. ([8]), 13. rujna 2018. ([9]) i 19. rujna 2019. ([10]),

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 26. veljače 2018. i 10. prosinca 2018. o Mjanmaru/Burmi,

— uzimajući u obzir Odluku Vijeća od 23. travnja 2020. o produljenju trenutačnih mjera ograničavanja protiv Mjanmara za dodatnih dvanaest mjeseci,

— uzimajući u obzir šesti dijalog o ljudskim pravima između Europske unije i Mjanmara održan 14. listopada 2020. u okviru videokonferencije,

— uzimajući u obzir izjavu potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. veljače 2021. o Mjanmaru ,

— uzimajući u obzir izjavu o Mjanmaru potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u ime Europske unije od 2. veljače 2021.,

— uzimajući u obzir izvješće Vijeća sigurnosti UN-a o seksualnom nasilju povezanom sa sukobima koje je pripremio glavni tajnik UN-a i koje je objavljeno 23. ožujka 2018. (S/2018/250),

— uzimajući u obzir izvješća o Mjanmaru i o stanju ljudskih prava muslimanske zajednice Rohindža i drugih manjina koje je pripremilo Vijeće UN-a za ljudska prava,

— uzimajući u obzir izvješće Neovisne međunarodne misije za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru (UNIFFM) od 22. kolovoza 2019. o seksualnom i rodno uvjetovanom nasilju u Mjanmaru i različitom učinku etničkih sukoba na spolove (A/HRC/42/CRP.4),

— uzimajući u obzir izvješća posebnog izvjestitelja o stanju ljudskih prava u Mjanmaru i Ureda visokog povjerenika za ljudska prava te izvješća nadzornog mehanizma ILO-a,

— uzimajući u obzir odluku Međunarodnog suda od 23. siječnja 2020. o zahtjevu za određivanje privremenih mjera koji je podnijela Republika Gambija u predmetu koji se odnosi na primjenu Konvencije o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida (Gambija protiv Mjanmara),

— uzimajući u obzir Ženevske konvencije iz 1949. i njihove dodatne protokole,

— uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o statusu izbjeglica iz 1951. i njezin Protokol iz 1967.,

---

([1]) SL C 419, 16.12.2015., str. 189.
([2]) SL C 258 E, 7.9.2013., str. 79.
([3]) SL C 161 E, 31.5.2011., str. 154.
([4]) SL C 99 E, 3.4.2012., str. 120.
([5]) SL C 101, 16.3.2018., str. 134.
([6]) SL C 238, 6.7.2018., str. 112.
([7]) SL C 337, 20.9.2018., str. 109.
([8]) SL C 28, 27.1.2020., str. 80.
([9]) SL C 433, 23.12.2019., str. 124.
([10]) Usvojeni tekstovi P9_TA(2019)0018.

**četvrtak, 11. veljače 2021.**

— uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o sprječavanju i kažnjavanju zločina genocida iz 1948.,

— uzimajući u obzir članak 25. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima iz 1966.,

— uzimajući u obzir zajedničku izjavu diplomatskih misija u Mjanmaru od 29. siječnja 2021. o potpori demokratskoj tranziciji Mjanmara i naporima za promicanje mira, ljudskih prava i razvoja u zemlji,

— uzimajući u obzir izjavu potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 1. veljače 2021. o Mjanmaru,

— uzimajući u obzir izjavu ministara vanjskih poslova skupine G7 od 3. veljače 2021. u kojoj osuđuju državni udar u Mjanmaru,

— uzimajući u obzir izjavu za medije Vijeća sigurnosti UN-a od 5. veljače 2021. o Mjanmaru,

— uzimajući u obzir izjavu za medije glavnog tajnika UN-a Antónija Guterresa od 4. veljače 2021.,

— uzimajući u obzir izjavu predsjednika Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN) od 1. veljače 2021. o razvoju događaja u Republici Unije Mjanmara,

— uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima,

— uzimajući u obzir izjave posebnog izvjestitelja UN-a za Mjanmar Toma Andrewsa,

— uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da je 1. veljače 2021. vojska Mjanmara, poznata kao Tatmadaw, uz očito kršenje Ustava Mjanmara uhitila predsjednika Wina Myinta i državnu savjetnicu Aung San Suu Kyi, kao i vodeće članove vlade, preuzela vlast državnim udarom i proglasila jednogodišnje izvanredno stanje;

B. budući da su kao odgovor na državni udar u raznim gradovima u Mjanmaru izbili prosvjedi; budući da je 7. veljače 2021. oko 100 000 ljudi mirno sudjelovalo u prosvjedima protiv državnog udara u Yangonu; budući da je od 1. veljače 2021. oko 164 političara, vladinih dužnosnika, predstavnika civilnog društva, redovnika i pisaca nezakonito uhićeno ili stavljeno u kućni pritvor; budući da je, kao odgovor na stalne prosvjede, 8. veljače vojska proglasila izvanredno stanje u najvećim gradovima u zemlji i nametnula noćni policijski sat i zabranila sva okupljanja više od pet osoba;

C. budući da je Nacionalna liga za demokraciju (NLD) pobijedila na parlamentarnim izborima održanima 8. studenoga 2020. u Mjanmaru te osvojila 396 od 476 zastupničkih mjesta (nekih 83 % svih raspoloživih mjesta); budući da su to bili drugi sporni izbori nakon gotovo 50 godina vojne diktature, budući da je Stranka Unije za solidarnost i razvoj (USDP) koju podupire Tatmadaw osvojila samo 33 mjesta; budući da je stranka NLD dodatno povećala svoju parlamentarnu većinu u odnosu na izbore iz 2015., koji su bili prvi demokratski izbori u Mjanmaru od 1990. te na kojima je NLD osvojio 360 mjesta, a USDP 41 mjesto; budući da je vojska već odbila priznati izbore iz 1990. na kojima je NLD osvojio 392 od 492 mjesta;

D. budući da je odaziv birača na svim demokratskim izborima dosljedno iznosio oko 70 %, što pokazuje da stanovnici Mjanmara podupiru demokraciju;

E. budući da se novi parlament trebao prvi put sastati na dan državnog udara; budući da je državnim udarom udar zapravo ignorirana demokratski izražena volja naroda Mjanmara te da se njime očitovala namjera Tatmadawa da ponovno preuzme potpunu vlast nad Mjanmarom, baš kao i tijekom vojne vladavine koja je službeno završila 2012., no koja u stvarnosti nikada nije završila; budući da je Tatmadaw izjavio da će se novi izbori održati nakon proglašenog jednogodišnjeg izvanrednog stanja, što znači da tijekom tog razdoblja parlamentarna zastupljenost neće postojati;

F. budući da je, unatoč državnom udaru, 70 izabranih parlamentarnih zastupnika 4. veljače 2021. položilo parlamentarnu prisegu i obvezalo se da će nastaviti izvršavati funkciju parlamenta i obnašati svoj mandat kao predstavnika naroda;

G. budući da je Tatmadaw, očito svjestan niske razine potpore koju je imao među stanovništvom, odbio prihvatiti izborne rezultate i navodno iznio tvrdnje o široko rasprostranjenoj prijevari glasača bez iznošenja dokaza; budući da izborno povjerenstvo Mjanmara i promatrači izbora nisu potvrdili navode Tatmadawa; budući da Tatmadaw i njegova produžena politička ruka, USDP, posljednjih tjedana iznose sve više optužbi u vezi izbornih nepravilnosti i pozivaju izborno povjerenstvo Mjanmara da intervenira; budući da pripadnici vojske organiziraju prosvjede u znak podrške vojsci; budući da se procjenjuje da 1,5 milijuna glasača iz etničkih manjina u područjima zahvaćenima sukobima, većinom Rohindža, nije moglo sudjelovati na izborima; budući da sukladno mjanmarskom Zakonu o državljanstvu Rohindže „nisu državljani" ili su „strani državljani s boravištem" čime im se uskraćuje državljanstvo;

H. budući da spomenuti državni udar predstavlja jasno kršenje Ustava Mjanmara iz 2008.; budući da je Ustavom Mjanmara predviđeno da samo predsjednik ima ovlasti okončati građansku vladavinu; budući da je stoga državni udar koji je vojska izvršila 1. veljače 2021. neustavan jer je predsjednik Win Myint nezakonito uhićen;

I. budući da je Tatmadaw postavio generala Myinta Swea kao privremenog predsjednika; budući da će glavni zapovjednik vojske, general Min Aung Hlaing, koji je zbog svojeg sudjelovanja u progonu muslimanske manjine uvršten na međunarodne popise osoba protiv kojih su izrečene sankcije, vjerojatno ostati glavni donositelj odluka;

J. budući da je nakon državnog udara Tatmadaw u velikoj mjeri ograničio prostor za djelovanje civilnog društva i nametnuo ozbiljna ograničenja medijima, uključujući potpunu blokadu interneta i platformi društvenih medija; budući da međunarodni promatrači optužuju Tatmadaw za korištenje lažnih vijesti kako bi manipulirao javnim mišljenjem u pogledu državnog udara; budući da su na nacionalnoj razini uvedena ograničenja na društvenim mrežama i da televizija emitira isključivo vojni televizijski kanal Myawaddy;

K. budući da vojska provodi praksu marginalizacije političkih suparnika i kritičara podižući protiv njih optužnice za nerazumljiva kaznena djela; budući da je Aung San Suu Kyi uhićena i kasnije optužena za nezakonit uvoz najmanje deset voki-tokija; budući da je svrgnuti predsjednik Win Myint 1. veljače 2021. pritvoren zbog kršenja hitnih propisa o koronavirusu te da je optužen da je tijekom prošlogodišnje izborne kampanje pozdravio svoje pristaše koji su sjedili u prepunom automobilu; budući da i Aung San Suu Kyi i Winu Myintu u slučaju da ih se proglasi krivima, prijeti kazna zatvora u trajanju do tri godine; budući da bi im se presudom za kazneno djelo mogao onemogućiti povratak na javnu dužnost;

L. budući da se oko 100 skupina pridružilo pokretu građanskog neposluha, koji je pozvao na štrajk u, među ostalim, zdravstvenom sektoru;

M. budući da je Mjanmar kroz svoju povijest dugo vodio borbu za demokraciju i bio pod vojnom opresijom; budući da je od 1948. kad je zemlja stekla nezavisnost od Velike Britanije, a posebno tijekom dugog razdoblja od 1962. do 2015. vojska čvrsto držala vlast ograničavajući demokratski napredak, uključujući organizacije civilnog društva i ljudska prava, te zatvarajući aktiviste oporbe, uključujući dobitnicu Nobelove nagrade za mir 1991. Aung San Suu Kyi, koja je bila u kućnom pritvoru tijekom većeg dijela razdoblja od 1989. do 2010.;

N. budući da je sadašnji Ustav stupio na snagu 2008. i da su prije izbora organizacije za ljudska prava izrazile zabrinutost zbog toga što se njime 25 % zastupničkih mjesta u parlamentu jamči Tatmadawu i time vojnoj vlasti zapravo daje pravo veta na sve daljnje ustavne promjene za koje bi trebalo biti potrebno 75 % glasova; budući da se Ustavom osigurava da Tatmadaw zadrži potpunu kontrolu nad sigurnosnim snagama, policijom i ministarstvima unutarnjih poslova, obrane i graničnih pitanja;

O. budući da se nakon niza prosvjeda i unutarnjih borbi zemlja počela postupno demokratski otvarati početkom 2010.-ih, što je dovelo do povećanja građanskih sloboda, uključujući spor demokratski napredak, koji se očitovao kroz opće izbore 2015. kao i niz dopunskih izbora, na kojima je velikom većinom pobijedila oporbena stranka NLD;

P. budući da je Mjanmar, s obzirom na osjetljivu ukupnu situaciju te unatoč tomu što od 2015. ima poludemokratsku i civilnu vladu, i dalje u nestabilnom i napetom položaju jer su prodemokratske snage i Tatmadaw, usprkos uglavnom zajedničkim stajalištima o određenim projektima gospodarskog razvoja i gospodarskim reformama, imali bitno različite vizije o budućem putu te zemlje;

Q. budući da je demokratsko otvaranje u Mjanmaru, koje se bilježi od 2010., uvelike potaknuto potrebom za gospodarskim razvojem te zemlje, s obzirom na to da joj su nametnute stroge međunarodne sankcije kao posljedica njezine vojne vladavine i poražavajućeg stanja u pogledu ljudskih prava; budući da su zbog opreznih demokratskih reformi određene međunarodne sankcije polako ukinute, što je omogućilo gospodarski razvoj i donijelo korist velikim dijelovima mjanmarskog stanovništva; naglašava da se državnim udarom vraća u stanje prije demokratizacije i narušavaju uvjeti za davanje povlastica u okviru programa „Sve osim oružja” i ukidanje sankcija;

R. budući da su se kršenja ljudskih prava, osobito prava muslimanske manjine u Mjanmaru i naročito prava Rohindža koje vlada Mjanmara nije priznala kao etničku skupinu u svojoj zemlji, nastavila i nakon demokratskog otvaranja te su tragično kulminirala strahotama počinjenima 2017., koje je UN okarakterizirao kao etničko čišćenje te koje su dovele do masovnog egzodusa izbjeglica prema susjednom Bangladešu; budući da su pripadnici manjine Rohindža, unatoč brojnim pozivima međunarodne zajednice, i dalje žrtve progona u Mjanmaru;

S. budući da je vlada Mjanmara u velikoj mjeri zanemarila međunarodne pozive na zaustavljanje etničkog čišćenja usmjerenog protiv Rohindža i poboljšanje njihova stanja; budući da je kao posljedica toga Parlament u rujnu 2019. naposljetku izuzeo Aung San Suu Kyi, tadašnju državnu savjetnicu i ministricu vanjskih poslova Mjanmara, iz svoje zajednice dobitnika Nagrade Saharov za ljudska prava jer nije djelovala protiv tih detaljno dokumentiranih slučajeva kršenja ljudskih prava; budući da su od tada protiv vojske i vladajućeg generala Mina Aunga Hlainga te drugih osoba izrečene međunarodne sankcije zbog kršenja ljudskih prava;

T. budući da u Mjanmaru postoji 135 različitih etničkih skupina, među kojima su i narod Rohindža, Karen, Rakhine, Shan i Chin; budući da su unutarnji sukobi tijekom proteklih desetljeća doveli do tragičnog gubitka tisuća života; budući da je zbog nedavnih sukoba u saveznoj državi Kayin od prosinca 2020. raseljeno 4 000 osoba; budući da je posljednjih godina vojska navodno počinila teška kršenja ljudskih prava i zlodjela, uključujući silovanja i ratne zločine, zbog čega je Međunarodni kazneni sud pokrenuo istragu s posebnim naglaskom na položaju manjine Rohindža; budući da je Međunarodna misija za utvrđivanje činjenica o Mjanmaru pozvala na istragu i kazneni progon generala Mina Aunga Hlainga zbog genocida na sjeveru savezne države Rakhine, kao i zbog zločina protiv čovječnosti i ratnih zločina u saveznim državama Rakhine, Kachin i Shan;

U. budući da je Međunarodni sud (ICJ) odlukom od 23. siječnja 2020. odredio privremene mjere u predmetu koji je Gambija pokrenula protiv Mjanmara u vezi s Konvencijom o genocidu i narodom Rohindža; budući da je mjanmarska vlada, čiju je obranu pred Međunarodnim sudom vodila Aung San Suu Kyi, nazvala optužbe o genocidu zavaravajućom i nepotpunom činjeničnom slikom stanja; budući da je mjanmarska vlada s nekoliko predsjedničkih ukaza poduzela ograničen broj koraka u borbi protiv kršenja ljudskih prava; budući da vlada još nije izmijenila ili stavila izvan snage ključne zakone kojima se olakšava diskriminacija Rohindža, uključujući Zakon o državljanstvu iz 1982.;

V. budući da EU dosljedno poziva na privođenje pravdi počinitelja takvih kaznenih djela te je podržao rezolucije donesene 27. rujna 2018. u Vijeću UN-a za ljudska prava i 16. studenoga 2018. u Trećem odboru Opće skupštine UN-a; budući da su najviši vojni činovnici koji su koordinirali napade na Rohindže i dalje na svojim položajima te su sudjelovali u vojnom udaru; budući da je Parlament u više navrata osudio kršenja ljudskih prava te sustavne i raširene napade na Rohindže;

W. budući da Europska unija od 2013. politički i financijski podupire proces demokratske tranzicije u Mjanmaru te da je uložila goleme napore u promicanje mira, ljudskih prava i razvoja u toj zemlji; budući da je EU u listopadu 2015. kao međunarodni svjedok potpisao Sporazum o prekidu vatre na nacionalnoj razini, što odražava njegovu ključnu ulogu u podupiranju mirovnog procesa; budući da je u razdoblju od 2014. do 2020. EU izdvojio 688 milijuna EUR za razvojnu potporu Mjanmaru; budući da Mjanmar ostvaruje korist od trgovinskih povlastica u okviru programa „Sve osim oružja”, kojim se omogućuje bescarinski pristup jedinstvenom tržištu EU-a bez kvota; ističe da je već 2018. pokrenut proces pojačane suradnje Europskog nadzornog tijela za bankarstva kojim se usredotočuje na poštovanje konvencija o ljudskim pravima i pravima radnika;

X. budući da je 23. travnja 2020. Vijeće produljilo mjere ograničavanja protiv Mjanmara za jednu godinu, do 30. travnja 2021., uključujući zamrzavanje imovine i zabrane putovanja, koje se primjenjuju na 14 viših vojnih dužnosnika, službenika graničnog nadzora i policijskih službenika u Mjanmaru odgovornih za kršenja ljudskih prava pripadnika

zajednice Rohindža, seljaka pripadnika etničkih manjina i civila u saveznim državama Rakhine, Kachin i Shan; budući da nisu uvedene nikakve restriktivne mjere protiv generala Mina Aunga Hlainga ili zamjenika glavnog zapovjednika Soea Wina;

Y. budući da prema procjenama otprilike 600 000 Rohindža i dalje živi u državi Rakhine te su žrtve stalnih diskriminirajućih politika i praksi, sustavnih kršenja temeljnih prava, proizvoljnih uhićenja, pritvora u prenapučenim kampovima, nedostatka slobode kretanja i vrlo ograničenog pristupa obrazovanju i zdravstvenoj skrbi;

Z. budući da je Međunarodni monetarni fond (MMF) tjedan prije državnog udara Mjanmaru doznačio 350 milijuna USD za hitno financiranje borbe protiv koronavirusa;

AA. budući da se Tatmadaw i njegovi generali suočavaju s brojnim optužbama za korupciju i da su znatno umreženi s gospodarstvom Mjanmara jer posjeduju moćne konglomerate, nadziru trgovinu t dragocjenim žadom i drvom u toj zemlji, upravljaju infrastrukturom poput lukama i branama te su na čelu banaka, osiguravajućih društava, bolnica, sportskih centara i medija; budući da se državnim udarom ugrožavaju daljnja međunarodna ulaganja, turizam i financije;

AB. budući da je državni udar naišao na osudu, kritiku i zabrinutost velikog broja međunarodnih dionika kao što su Sjedinjene Američke Države, Ujedinjena Kraljevina, Japan, Indija, Australija, Kanada; budući da je predsjednik ASEAN-a dao izjavu kojom potiče „dijalog, pomirenje i povratak u normalu”; budući da su 5. veljače 2021. indonezijski predsjednik Joko Widodo i malezijski premijer Muhyiddin Yassin pozvali na poseban sastanak ASEAN-a o tom pitanju;

AC. budući da je glavni tajnik UN-a António Guterres državni udar okarakterizirao kao „potpuno neprihvatljiv”; budući da je Vijeće sigurnosti UN-a izdalo izjavu za medije u kojoj se izražava „dubinska zabrinutost” zbog vojnog preuzimanja vlasti u Mjanmaru te se poziva da se odmah puste na slobodu političarka koja je izabrana za vođu te zemlje Aung San Suu Kyi i predsjednik Win Myint; budući da su Kina i Rusija spriječile Vijeće sigurnosti UN-a da usvoji oštriji tekst; budući da je 7. veljače 2021. posebni izvjestitelj UN-a za Mjanmar Tom Andrews objavio izjavu u kojoj, među ostalim dionicima, poziva i Vijeće UN-a za ljudska prava, da odmah sazove posebnu sjednicu;

AD. budući da je predsudsko vijeće III. Međunarodnog kaznenog suda 14. studenoga 2019. odlučilo odobriti istragu zločina deportacije naroda Rohindža iz Mjanmara u Bangladeš; budući da su prema posljednjem izvješću UNIFFM-a od 16. rujna 2019. postupci vlade Mjanmara i dalje dio široko rasprostranjenog i sustavnog napada protiv preostalih Rohindža u državi Rakhine koji se može smatrati progonom i drugim zločinima protiv čovječnosti;

1. izražava suosjećanje i potporu narodu Mjanmara u njegovoj mirnoj i legitimnoj borbi za demokraciju, slobodu i ljudska prava;

2. oštro osuđuje vojno preuzimanje vlasti 1. veljače 2021. u Mjanmaru koje je državni udar u režiji Tatmadawa i pod vodstvom generala Mina Aunga Hlainga i poziva Tatmadaw da u potpunosti poštuje ishod demokratskih izbora iz studenoga 2020. te da, kako se ne bi ugrozio sav demokratski napredak postignut proteklih godina, odmah ponovno uspostavi civilnu vladu, okonča izvanredno stanje i svim izabranim zastupnicima omogući da preuzmu svoje mandate kako bi ponovno uspostavili ustavni poredak i demokratske norme; apelira na EU i njegove države članice i međunarodnu zajednicu da ne priznaju vojno vodstvo Mjanmara, uključujući generala Mina Aunga Hlainga, generala Soea Wina i vršitelja dužnosti predsjednika Myinta Swea, te da djeluju u skladu s time;

3. poziva na trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu predsjednika Wina Myinta, državne savjetnice Aung San Suu Kyi i svih ostalih osoba koje su nezakonito uhićene pod izlikom lažnih izbora ili lažnih izbornih rezultata ili pak drugih apsurdnih optužbi koje nemaju nikakvo uporište; podsjeća Tatmadaw da se tim optužbama dodatno smanjuje njegova domaća i međunarodna vjerodostojnost; naglašava da vojska Mjanmara mora objasniti na temelju koje su pravne osnove uhićenici pritvoreni te da mora zajamčiti da se njihova prava u potpunosti poštuju, uključujući zaštitu od lošeg postupanja, kao i to da im je omogućen pristup odvjetnicima po vlastitom izboru i svojim obiteljima;

4. osuđuje pritisak koji Tatmadaw vrši nad neovisnim aktivistima, medijima i organizacijama civilnog društva nakon državnog udara; poziva na trenutačno oslobađanje svih aktivista civilnog društva, monaha i novinara uhićenih isključivo zbog izražavanja neslaganja te ustraje na tome da se ne krši njihovo pravo na miran prosvjed protiv tog nezakonitog državnog te na tome da civili ni u kojem obliku ne smiju biti izloženi odmazdi;

5. pozdravlja organizaciju drugih općih demokratskih izbora u Mjanmaru održanih 8. studenoga 2020. i poziva sve uključene strane da strogo poštuju volju mjanmarskog naroda; potiče sve strane da nastave demokratsku tranziciju Mjanmara; ustraje u tome da se oba doma Skupštine Unije moraju odmah sazvati kako bi se omogućilo njihovo konstituiranje i imenovanje najvišeg vodstva zemlje, uključujući predsjednika, potpredsjednike i novu civilnu vladu, na potpuno transparentan i demokratski način; podsjeća na ponudu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika u kojoj je izjavio da je Europska unija spremna podržati dijalog sa svim ključnim dionicima koji žele riješiti situaciju u dobroj vjeri i vratiti ustavni poredak u Mjanmaru

6. poziva Tatmadaw da poštuje rezultat općih izbora od 8. studenoga 2020., da odmah okonča izvanredno stanje i preda vlast izabranim civilnim tijelima; podsjeća da se svi navodi o izbornim nepravilnostima moraju potkrijepiti dokazima i istražiti odgovarajućim demokratskim kanalima, uz potpuno poštovanje odluke legitimnih tijela vlasti; smatra da je aktualno izborno povjerenstvo Unije koje je 3. veljače 2021. imenovao Tatmadaw, nelegitimno i da nije u stanju potvrditi bilo kakve prošle i buduće rezultate izbora; ustraje u tome da se prethodno izborno povjerenstvo Unije mora bez odgode ponovo postaviti;

7. apelira na vojsku i legitimno izabranu vladu Mjanmara na čelu s predsjednikom Winom Myintom da pokrenu slobodan i pošten postupak razrade i provedbe novog ustava zajedno s narodom Mjanmara, kako bi se ostvarila istinska demokracija i država koja radi na dobrobiti i blagostanju svih ljudi u Mjanmaru, koji konkretno jamči priznanje i zastupljenost svih etničkih skupina u Mjanmaru, uključujući Rohindže, te sigurnost, slobodu, sklad i mir za sve;

8. oštro kritizira ograničavanje građanskih i ljudskih prava, kao i ograničenja slobode izražavanja i okupljanja, te u tom svjetlu također oštro osuđuje ograničavanje slobode medija blokiranjem interneta te ograničavanjem i blokiranjem platformi društvenih medija kao što su Facebook i Twitter;

9. ističe da blokade u području telekomunikacija, uz aktualnu pandemiju bolesti COVID-19, predstavljaju dodatnu prijetnju za stanovništvo, na isti način kao i aktualni unutarnji sukob u kojem sudjeluju oružane skupine i koji ugrožava civile u nekim dijelovima zemlje; stoga naglašava da se telefonske i internetske usluge moraju odmah nastaviti pružati;

10. skreće pozornost na izjavu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije u kojoj stoji da Europska unija očekuje da se u svakom trenutku jamči sigurnost građana Mjanmara i njegovih država članica te da će EU razmotriti sve mogućnosti koje su mu na raspolaganju kako bi se osiguralo da prevlada demokracija;

11. pozdravlja narod Mjanmara, koji je proživio desetljeća vojne vladavine i koji, unatoč tome što uživa tek ograničene demokratske slobode, nastavlja svoju borbu za demokratski Mjanmar te pozdravlja impresivni odaziv od otprilike 70 % birača na izborima 2020., što je jasan pokazatelj želje njegovih građana da sudjeluju u demokratskom upravljanju svojom zemljom;

12. ponavlja svoju čvrstu potporu zagovornicima civilnog društva i demokracije u Mjanmaru te poziva EU i njegove institucije da nastave s naporima usmjerenima na napredak civilnog društva, unatoč trenutačnim i mogućim trajnim ograničenjima koja nameće aktualna vojna vlada;

13. ponovno ističe svoje duboko uvjerenje da su demokracija, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava ključni za postizanje održivog i istinski uključivog gospodarskog rasta i blagostanja;

14. ponavlja da Aung San Suu Kyi, unatoč tome što nije na odgovarajući način osudila kršenja ljudskih prava manjina u Mjanmaru, za građane Mjanmara i dalje simbolizira demokratske težnje i ambicije za pravedniju i demokratsku budućnost;

15. izražava zabrinutost zbog sve više falsificiranih i manipuliranih informacija koje Tatmadaw širi po Mjanmaru te smatra objavljivanje takvih lažnih vijesti zabrinjavajućim trendom;

16. podsjeća da Mjanmar mora ispuniti svoje obveze u vezi s demokratskim načelima i ljudskim pravima, koja su ključna sastavnica programa „Sve osim oružja”; apelira na Komisiju da pokrene istragu u skladu s člankom 19. stavkom 1. podstavkom (a) Uredbe o općem sustavu povlastica (OSP) kako bi se suspendirale trgovinske povlastice koje Mjanmar i osobito poduzeća pripadnika vojske imaju u određenim sektorima te da Parlament o tome prikladno obavještava potiče EU i njegove države članice da povećaju pritisak na Tatmadaw i poduzmu sve mjere koje su im na raspolaganju kako bi se osigurao povratak izabranih tijela na vlast; poziva Komisiju da, bez isključivanja bilo kakvih mogućih mjera, uključujući pripremu sankcija protiv odgovornih za državni udar, pripremi postupne korektivne postupke kako bi na odgovarajući način reagirala na postojeća kršenja i sva moguća daljnja kršenja, imajući na umu pozitivne učinke prethodno odobrenih trgovinskih povlastica na civilno društvo i civilno gospodarstvo;

17. apelira na Komisiju da poduzećima sa sjedištem u EU-u izda hitne upute u kojima se upozoravaju na rizike u pogledu ljudskih prava, rizike za ugled i pravne rizike pri poslovanju s vojnim vlastima Mjanmara; snažno apelira na poduzeća sa sjedištem u EU-u da provedu dubinske analize u pogledu ljudskih prava i da se pobrinu za to da nemaju nikakve veze sa sigurnosnim snagama Mjanmara, njihovim pojedinačnim pripadnicima ili subjektima u njihovu vlasništvu ili pod njihovom kontrolom te da ne pridonose, izravno ili neizravno, vojnom zatiranju demokracije i ljudskih prava; poziva poduzeća sa sjedištem u EU-u, uključujući matična društva i društva kćeri, da hitno preispitaju svoje poslovne veze u Mjanmaru i suspendiraju sve odnose s poduzećima povezanima s vojskom; skreće pozornost na trenutačnu pripremu zakonodavstva o korporativnoj dužnoj pažnji kojim se trgovačkim društvima iz EU-a i onima koja posluju na jedinstvenom tržištu nameću obveze dužne pažnje u pogledu ljudskih prava, čime se jamči da trgovačka društva koja doprinose ili su povezana s kršenjima ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava u Mjanmaru za to odgovaraju u skladu s nacionalnom zakonodavstvom;

18. poziva institucije EU-a i druge međunarodne financijske organizacije da pomno nadziru financijske aktivnosti Tatmadawa i njegovih članova te da razmotre koje bi se odgovarajuće mjere mogle poduzeti u slučaju da se situacija u Mjanmaru ne poboljša ili čak dodatno pogorša;

19. poziva EU i države članice da potaknu međunarodnu koordinaciju kako bi se spriječio nezakonit izvoz nedopuštene robe iz Mjanmara, posebno robe kojom vojska ostvaruje gospodarsku korist, i da zaustave proizvodnju nezakonite robe, osobito iskorištavanje prirodnih resursa kao što je nezakonito posječeno drvo;

20. poziva Vijeće da preispita i eventualno izmijeni embargo EU-a na izvoz oružja Mjanmaru kako bi se zajamčilo da embargo obuhvaća opremu za nadzor i proizvode dvojne namjene kojima se vojska može koristiti pri represiji prava i neistomišljenika;

21. poziva EU da nastavi s programima kojima se pomaže građanima zemlje i po potrebi povećava potpora s obzirom na trenutačnu krizu, uključujući humanitarnu pomoć i inicijative za potporu demokraciji; pohvaljuje odluku Austrije, Finske, Francuske, Njemačke, Nizozemske i Poljske od 1. srpnja 2020. o odgodi obveze otplate duga u iznosu od 98 milijuna USD koja je odobrena Mjanmaru kako bi se toj zemlji pomoglo u rješavanju teških posljedica pandemije bolesti COVID-19; potiče države članice da osiguraju da se razvojna pomoć ne provodi kanalima mjanmarske vlade koji su sada u rukama Tatmadawa;

22. smatra da se u slučaju potrebe pomoć međunarodne zajednice Mjanmaru može isporučiti kroz ASEAN, kao što je to učinjeno nakon što je 2008. ciklon Nargis opustošio tu zemlju; dodatno potiče ASEAN da preuzme aktivnu ulogu u posredovanju u aktualnoj krizi u Mjanmaru; vjeruje da misije za promatranje izbora mogu biti učinkovit način na koji ASEAN može podržati jačanje demokracije u njegovim državama članicama jer te misije daju dodatnu legitimnost izbornom procesu;

23. poziva potpredsjednika Komisije/ Visokog predstavnika Unije da blisko surađuje s partnerima istomišljenicima, kao što su Sjedinjene Američke Države, Ujedinjena Kraljevina, Japan, Indija, Australija, Kanada, a posebno s članovima ASEAN-a, te da u dogovoru s njima donese jasna stajališta i inicijative kako bi se što prije radilo na ponovnoj uspostavi civilne vlade u Mjanmaru;

24. poziva na to da se međunarodnim humanitarnim promatračima, uključujući posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava, posebnog izvjestitelja UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru i posebne postupke Vijeća UN-a za ljudska prava, odobri trenutačan i neometan pristup cijelom državnom području Mjanmara; pozdravlja blisku suradnju EU-a, UN-a i ostalih međunarodnih organizacija u vezi s Mjanmarom;

25. pozdravlja izjavu Vijeća sigurnosti UN-a u kojoj se poziva na trenutačno puštanje na slobodu svih pritvorenih osoba; poziva Vijeće sigurnosti UN-a da što prije donese rezoluciju kojom se osuđuje državni udar Tatmadawa i u kojoj se navode jasne, obvezujuće i provedive posljedice u slučaju da Tatmadaw nastavi kršiti demokratske procese;

26. poziva EU i njegove države članice da potiču na donošenje rezolucije o Mjanmaru na sljedećoj sjednici Vijeća UN-a za ljudska prava;

27. poziva nadalje Kinu i Rusku Federaciju da se aktivno uključe u međunarodnu diplomaciju i ispune svoju odgovornost kao stalne članice Vijeća sigurnosti UN-a te od njih očekuje da odigraju konstruktivnu ulogu u nadzoru situacije u Mjanmaru;

28. svesrdno pozdravlja snažnu osudu postupaka vojnih vlasti Mijanmara od strane glavnog tajnika UN-a Antónija Guterresa i pozdravlja izjavu predsjednika ASEAN-a „Najnoviji događaji u Republici Unije Mjanmara”, u kojoj se naglašava važnost „pridržavanja načela demokracije, vladavine prava i dobrog upravljanja, poštovanja i zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda”;

29. podsjeća da je Mjanmar multietnička zemlja i potiče Tatmadaw da u potpunosti poštuje neotuđiva prava svake etničke skupine te naglašava da će Europska unija nastaviti pomno pratiti djelovanje vojnog vodstva u pogledu manjina, posebno u pogledu Rohindža koje su u prošlosti već pretrpjeli izrazito veliku okrutnost; u tom pogledu izražava zahvalnost i poštovanje vladi i narodu Bangladeša koji su prihvatili oko milijun izbjeglica iz redova Rohindži iz Mjanmara te su im i dalje zemlja domaćin; odlučno naglašava da u konačnici Mjanmar snosi odgovornost za te izbjeglice te da mora zajamčiti njihov siguran, human i uredan povratak i reintegraciju u Mjanmar; poziva na potpun i neometan pristup humanitarne pomoći Mjanmaru;

30. ponovno snažno osuđuje sva prošla i aktualna kršenja ljudskih prava te sustavne i raširene napade, uključujući ubojstva, zlostavljanje, silovanja i uništavanje imovine, koje su protiv Rohindža počinile oružane snage i koji se prema nalazima UNIFFM-a i Ureda visoke povjerenice UN-a za ljudska prava mogu smatrati genocidom, ratnim zločinima i zločinima protiv čovječnosti; naglašava da Tatmadaw kontinuirano krši međunarodno pravo o ljudskim pravima i međunarodno humanitarno pravo;

31. pozdravlja činjenicu da je Vijeće EU-a za vanjske poslove ponovo uvelo i proširilo sankcije protiv vojnog osoblja i djelatnika Tatmadawa, službenika graničnog nadzora i policije odgovornih za kršenja ljudskih prava Rohindža te očekuje da će ti pojedinci biti podložni stalnom preispitivanju u okviru režima sankcija;

32. ponavlja svoju potporu odluci glavnog tužitelja Međunarodnog kaznenog suda o pokretanju preliminarne istrage zločina počinjenih protiv Rohindža i svakoj odgovarajućoj inicijativi kojom se doprinosi pozivanju na odgovornost osoba odgovornih za zlodjela, uključujući generala Mina Aunga Hlainga i generala Soea Wena;

33. poziva Vijeće da izmijeni mandat trenutačnog sustava mjera ograničavanja kako bi se njime obuhvatile povrede demokracije te da proširi ciljane sankcije na cjelokupno vodstvo mjanmarske vojske, među ostalim na sve osobe uključene u državni udar i na sve pravne subjekte u njihovom izravnom vlasništvu;

34. odlučno pozdravlja vodstvo koje je EU pokazao u uspostavljanju neovisnog istražnog mehanizma UN-a za Mjanmar (IIMM) radi prikupljanja, učvršćivanja, očuvanja i analize dokaza o najtežim međunarodnim zločinima i povredama počinjenima u Mjanmaru od 2011.; poziva Mjanmar da surađuje u međunarodnim naporima za jamčenje odgovornosti, među ostalim i tako da konačno dopusti ulazak u zemlju neovisnom istražnom mehanizmu (IIMM); poziva EU, njegove države članice i međunarodnu zajednicu da osiguraju da IIMM ima odgovarajuću potporu, među ostalim i financijsku, kako bi ispunio svoj mandat;

35. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika i države članice da pomno prate stanje u Mjanmaru te nadalje poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika da redovito izvješćuje Odbor Parlamenta za vanjske poslove kako bi se osigurao odgovarajući parlamentarni dijalog o toj važnoj i zabrinjavajućoj situaciji;

36. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi legitimnom predsjedniku i legitimnoj vladi Mjanmara, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiji, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica EU-a, vladama i parlamentima Sjedinjenih Američkih Država, Ujedinjene Kraljevine, Japana, Indije, Australije, Kanade i država članica Udruženja država jugoistočne Azije (ASEAN), glavnom tajniku ASEAN-a, Međuvladinoj komisiji ASEAN-a za ljudska prava, posebnom izvjestitelju UN-a za stanje ljudskih prava u Mjanmaru, visokoj povjerenici UN-a za izbjeglice i Vijeću UN-a za ljudska prava, Pyidaungsuu Hluttawu (Skupštini Unije Mjanmara), predsjedniku, državnoj savjetnici i vojsci Mjanmara.